

ივერი

ბაჟითი ღირს:

მან. კ.	თვე	მან. კ.
10	6	6
9 50	5	5 50
8 75	4	4 75
8	3	3 50
7 25	2	2 75
6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შუბრი

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტელეგრაფი.
ბაჟითი დასაბარებლად
და განცხადებითა დასაბარებლად უნდა მიმართონ რედაქციის და წერილობრივად გამოავლინონ საზოგადოების კანცელარიის ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 16 კობ., მეორეზე—8 კობ.

„ივერი“ ტელეგრაფი № 227

„ივერი“ ტელეგრაფი № 227

გასული „ივერი“ ჰირველ იენისიდგან წლის დამკვლავდემ ჟღერება 6 მან. 50 კაპ.

21 ივნისს ქუთაისის მთავარ ანგელოზის ეკლესიაში გარდახდნილ იქნებდა წირვა და პანაშვილი აწ განსვენებულის დეიტეპეტელნი სტატეკი სოვეტნიკის თავადის **ნიკოლოზ სიმონის პის ავაშიას** სულის მოსახსენებლად. წირვა დიწყება დილის 10 საათზედ. ქვრივი მკულეე მისი კნენი პუბი აღუქმანდრეს ასული ავაშიასის სთხოვე ნათესაეთა და ნაცნობთა მოპრძანდენ წირვისა და პანაშვილზედ დასასწრებლად. (2—87—1)

შვეისწავლე რა საეკლესიო მხატვრობა მოსკოვის საეკლესიო სახელოსნოებში, ტფილისში ჩამოვიდნი იმ აზრით, რომ

საეკლესიო სამხატვრო სამუშაოები
წვედარული შედევრების ფასით, კარგად და შრომად, მოწოდებები მქვანისა, რომ ამ გვარ სამუშაოებს ვასრულედი და ბევრისაგან მადლობის წერილებიც მივიღე, დარჩენი: ტფილისი, კრუზენშტერნის ქუჩა, ბოლდარევის სახლი. **ანდრეიშვილი** (30—78—13)

ექიმი ი. ია. გოკიელი
მიდივს სპეციალურად ვენერიული (სიფილისი), საშარდეს, კუნთისა და მინაგან სნეულობით ავადმყოფთ ფოკალ დღე, დღით 9—12 საათ, სვადმითი 5—7 საათ.

კერძოდ შინაგან და კანით ავადმყოფებს შუადღის 12—1 საათამ. აქვე შეიძლება ქიმიურად და მიკროსკოპულად განხილვა ნახველისა, შარდისა, სისხლისა და გინამდების ავადმყოფობისა და სხვა. განაოვის ქუჩა, სახლი № 31, მარკაროვისა, სოლოლაკი. (20—75—6)

„ივერი“ რედაქციის განცხადება
გისაც სურს, რომ ჰირველ ივერისიდან გასუთის ვახუნა არ მოქმედოს, უნდა წარმოადგინოს გასუთის ხვედრი ფუფი იველისისავე ჰირველ რედაქციად.

ფელეტონი
ს ა მ უ ბ ლ რ

I. სამშობლოს პარაფრაზი. (შემდეგი)
ამ გვარად ჩვენ ვხედავთ, რომ ის პირობები, რომლებსაც ბუნებრივი პირობები ვუწოდებთ, არ გვძლევს სრულს წარმოადგენს სამშობლოს, ახლა გავსინჯოთ, თუ უკეთესი ახსნას ზნობრივი ხასიათის ელემენტებში ვხედავთ.
ამ ელემენტებში ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანსია და უფლებები სარწმუნოება არის. ძველის ბერძნებისა და რომაელების წარმოდგენაში სამშობლო და სარწმუნოება—წინაპრების თაყვანისცემა—გართიანებული იყო, ორი ცნება—სამშობლო და სარწმუნოება—აქ განცალკევებულია. არა, არამედ ერთმანეთზე დაკრძალულია გადამხლელები ეს ავადმყოფები *). ივერი № 126.

კრებამ უნდა აირჩიოს თავმჯდომარე გაგვობისა, ვ. აღნიშნულის ნაცვლად, რომელიც ამ თანამდებობას თავს ანებებს.
ამხანაგობის წევრთ არ გავგზავნებთ ცალკე მოწვევის ბარათები. (6—5—4)

ქ. ი. გელიშვილი
მი ი ლ ე ბ ს
ჟელისა, სხვირისა და ჟარი
ავადმყოფებს.
დილ. 9—11 ს., საღამოზე 5—7 ს. მიხეილის ქუჩა, ნუნეცების ეკლესიის პირდაპირ. **Михайловская, противъ кыри.** (100—31—40)

ბირველი კერძო სამკურნალო
ექიმის ნავსარდღანისა (კუთაში, ვორანციუს ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველი დღე, კვირა დღეებს გარდა.
დილობით:

- ბ. ა. ნავსარდღანი, 11—12 საათ. საღამოებში, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.
- ვ. მ. შაქაძე, 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და გრძელი.
- ზ. ა. ბახანასაძე—დილის 11—12 ს. ქალთა სენით ავადმყოფებს.
- ს. ზ. გაბაშვილი, 1—1½ საათ. შინაგანი და გრძელი.
- გ. ტ. გუგუია, 1½—2 ს. შინაგანი და საშარდეს ავადმყოფობის, სადამიანობის.
- ბ. ა. ნავსარდღანი 7½—8 საათ.
- ტ. ი. რუსუაძე—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად, მიკროსკოპულად და ბაქტერიოლოგიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.
ჩრველ-დარბევებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შუბრი; ღარიბთათვის უფასო.

ქმში. ასეთი დღეული მიუძღვის, მარგალითად, კათოლიკოსს ირლანდიაში და პოლონეთში, მართლმადიდებელს სარწმუნოებას—მამადიანთან და დამონებულ ქრისტიან ერებში, სანამ ქრისტიანი ერი მამადიანთან შევიწროებულია, ქრისტეს სარწმუნოებას ებრუნება. მამადიანთან შეერთებული. მაგრამ როცა შევიწროება აღარ არსებობს, სინდისის თავისუფლება მყარდება, მისი ვიცე-ლენება სეკულარობა, მამადიანობა, ბაქ, ეს ვიცე-ლენა უფრო მოქალაქობრივი ხდება.
თუმცა დღეს სარწმუნოება მამადიანობის უფრო მეტად სიფუძველი აღარაა, მაგრამ სამაგიეროდ, თანამედროვეობა რჩება საერთო კულტურა და საერთო წინაგეულები. და, აი, ეს ავადმყოფობა ერთმანეთთან. ყოველს სამშობლოში ხალხს გონების თვისებური ელფერი ადვებს; აქვე ვიპოვებთ თვისებური ლიტერატურა და ხელფრება, წინაგეულება და გემოვნება და ყველა ამა-

სულ ფასი კონსილიუმისა და ოპორტუნობისა—მოთხოვნი.
დარტურა სამკურნალოა დოქტორმა შედევრისა ნავსარდღანი.
Первая частная лечебница Д-ра Навасардьяна.
Тифлиси, противъ памяти. Воронцову. (—1—7).

ახალი ამბავი
* ჩვენი ცნობილი მხატვარი გ. გაბაშვილი მის ბრწინებულების თავის ვალიციის განკარგულების მიღის კავასიის სხვა და სხვა ადგილებში ეტროგრაფიულ და სამხატვრო აზრით.
* 14 ივნისს, ქუთაისის საბჭოთა თვის მიღინად ამოაჩინა დ. ბესარიანი მე მდივანი, რომელსაც 40 თეთრი კენჭი ამოვიდა და თექვსმეტ შვიგ დანარჩენი ოთხი კანდიდატი ყველს გააშვეს.
* ფინანსთა სემინარიაში გამოუვხანა ტფილისის გუბერნატორის აზრის გამოსათქვამლად ტფილისში კერძო შენახველ-გამსესხებელ ახანავაბათა წესდების პროექტი.

* მიწულ-მოქმედების საინისტრატორს, იმ აზრით, რომ ჩვენი ქვეყნის მევენახეთ შედგომთ გაიცნონ მევენახეობის პრემიების გაცემის პირობები, გამოუვხანა კავ. სფილი-ქეთო კომიტეტისათვის 100 ცალი წესები აბრეშუმის გაცემის შესახებ და უთხოვნია ამ წესების გაცემა ზნეობისა და წესების შედგენა ჩვენი ქვეყნის სოფლის მეურნეთა შორის.
* 16 ივნისს ტფილისის გუბერნატორმა წინადადება მისცა ქალაქის მოურავს, შეაერთებენ შესრულება ქალაქის საბჭოს გასულ 26 აპრილის

ში საერთოდ თვით ხალხის სული იხატება.
თუმცა ეს ასეა, თუმცა ყოველი ერი თვისებულობით განსხვავდება, მაგრამ მაინც არ უნდა დავივიწყოთ, რომ ეს თვისებულობა მეტად რელიგიოზია. თითოეული ერი ამ მხრით ერთნაირს მიუღებს არ წარმოადგენს. ხშირად ერთის ერის სხვა დასხვა ნაწილები განიჭრება სხვა დასხვა გვარის ხასიათით, ტემპერამენტით და წინაგეულებით. მართალია, მთელი სამშობლო ამ სხვა დასხვაობას ასწრებს, პარმონიას აძლევს, მაგრამ მოსპობით მაინც არა სპობს და არც უნდა სცდილობდეს ამის მოსპობას, რადგან ეს სხვა დასხვაობა მეტად ძალისა და მეტს სხვის აძლევს თვით სამშობლოს.
ახლა უნდა შევეხოთ ტრადიციის და მოვიხსენიოთ, თუ რა როლი უკრავს ისტორიას სამშობლოს შენახვაში. სამშობლოს წინაპრების, წინაპართა შრომის ნაყოფია. როცა სკოლებდნენ წინაპრნი, შთა-

დადგენილები, რომლის ძალითაც გრძობის ქონება განთავისუფლებული დავსების გარდასახილსავანია.

* 16 ივნისს ტფილისის გუბერნატორმა გამოუვხანა ქალაქის მოურავს შესრულებულად პირი საგუბერნიო საკრებულოს დადგენილებისა, რომლის ძალითაც გაუქმებულია ქალაქის საბჭოს დადგენილება ხშირის ივენეკოს საფინანსო კომისიის წევრად არჩევის შესახებ.

* კავასიის სამკურნალო ნაწილის მმართველმა მოახსენა კავასიის მთავარ-მართებელს, რომ ტფილისის პავრის უსუფთაობისა და გადამღებ სენთა ვადლიერების ერთ-ერთი მიზეზი არის სარწმუნო აზრი, რომელსაც სათავე მტკვარში აქვს, ერთი შტო ელისაბედისა და მიხეილის ქუჩებს შუა, ხოლო მეორე ამ უკანასკლ ქუჩის მარჯვენა მხარეზედ, და რომ ქალაქის სისუფთავისათვის საჭიროა ამ აზრის მოსპობა, ის იგი გადაეცემა, რომ თვითდგან აშორებულ იქნას მისი ცუდი გავლენა ჯანმრთელობისათვისა.

* 15 ივნისს ქალაქის გამგებამ შეიმუშავა ცხენის რკინის გზის წარმოების კონცესიის პროექტის უმთავრესი პირობები.

* გორის მაზრის თავდასაზნურთა წინამძღოლმა თავ. ბაგრატიონ-დავითაშვილმა, შეტყობინა საგუბერნიო მთავრობას, რომ ამ თვეში მოსულმა ღიძმა და ხანჯალემა სტეკამ 17 საფეულში საფლავდნდნენ და საფეულეების ხეობებში მიღულთ გააფუჭა ნათესი და ვენახები და რომ ამ სოფლების მცხოვრებთა მიუკლემებლად შიმშილი მოელოთ, ითხოვს გადადგმულ იქნას სახანო ხარჯების გარდახდა რამდენისამე

მომავლობის სიდიდისთვის ზრუნავდნენ. შთამომავლობაც, რასაკვირველია, თვისის მხრივ ვალდებულია მათი ღვაწლი არ დაივიწყოს და მათი მოქმედება მავალიად დაიდოს. ეს ხსოვნა და პატივისცემა მამულიშვილობის წყაროს შეუდგენს; და წყაროდგან მომდინარეობს და აქედან იჭრება ძალის მამულიშვილობა. წინაპრების მიერ გარწმუნებული—ეს მთელი სიცილიანობა, პატარასდები სამეფო, რომლითაც ვამაყოფთ და ვგვრძობთ, რომ ჩვენ გამოურკვეველის მზელეთით მოკლულ მომდინარესაგან კი არ მოვდინდებოდეთ, არამედ ძველ და სახელოვან წინაპრებისაგან.
სამშობლოს მტკიანე წიგნია მთელის ხალხისა. რაც უნდა შორეულს წარსულს შევეხოთ, მაინც ვგრძობთ წინაპრებთან სისხლით ნათესაობას, მითან ახლის ყოფნას, იმ წინაპრებთან, რომლებმაც შექქნეს ერი, იბრძოდნენ მტრებთან და ბოლოს გამარჯვებულნიც გამოვიდნენ ამ

წლით და გაცივს საგლეხო სამეურ- ნეო თანხიდან სესხი, რათა რაოდე- ნადზე მიიწი შევსებულიყდეს მარკო- დეულე მსკოლებზენიწოთიერი მარკო- მარკოზო. ვარდა ამისა, იმვე წი- ნამძილოლმა სხოვა ტფილისის სათ- ან. სადგ-მამბლო ბანკის ზედმე ხედველს კომიტეტს, მიეცათ სესხი სახოვალო სასარგებლო თანხიდან სტეტიული დაზარალებულ შეფუძლებელ თავად აზნაურთაო.

ქალაქის გამგეობას გაუმჯობე- რებულ წესით ქუთხისა და მოედან- ბის მოკარწყვის შესახებ, ხუთი წინადადება შეუძია. ინტერის ტაბურნოსა, ინტ. ღებინარქოცია, ვ. ო. მხიანიჭვისა, მძათა კუ ტრებისა და ჯინეზისა. ქალაქის გა გვერდს ინტერის მუზარინკის არკ ერთი ეს წინადადება ქალაქისთვის ხელ-საყრდელ არ უტვინია. ის წი- ნადიდან აბილევი გაუმჯობას გაიან- რისა კონკურენცია სხვა დასხვა მწარმოებელთა შორის ამ სამუშაოს გასაცემად. მისი გამაზგარიშებით, ქალაქის ვაჭრების ქუთხებისა და მო- ედნების მოსაკარწყლავად 1.000,000 მხეთის სესხად აღება დასჭირდება.

რაოდენ 5. ა. ხუდალაც, მი- გან ხომალის თანამდებობაზედ უარის განცხადების გამო, უნდა ჩამოერთ- ვას ტუის ვაჭრებულ კომისიის თავ- მჯღომარის უფლება, ამიტომ ქალა- ქის გამგეობამ დაადგინა: ვხოლოთ- ბანს ხუდალაც, საქალაქო დებლუ- ბის ბუღალაც, შესარულოს ამ კომი- სიის თავმჯღომარის მოვალეობა ახალ თავმჯღომარის არჩევამდეო.

წელს ქუთხისის ვაჭრა გინა- ზიაში სწავლა დაამთავრა 33 მოსწუ- ვლემ, რომელთაგან ოცი ქალიშვი- ლია, ათი რუსი, ერთი პოლონელი, ერთი სომეხი და ერთი ებრაელი. სახელი და გვარი ქართველი მსწავ- ლეთა: ივ. ბოკურიი, ვიქ. გულა- ვინი, სიმონ ღობობერიძე; ვილ. კოსტინაძე, ვილდ. კორინტი, ივ- ქეთაფორაძე, ვილ. ღობობერიძე, ვის. მისიუბაი, აქილ. მიქულაძე, ივ. ოროხელაშვილი, ბარნ. ჰაპაე, ვარლ. სავერაძე, ვიქ. თოფური, სოლ. ვიქ.-ძე წუოთელი, სოლ. ნიკ.-ძე, წუოთელი, ვლადიმერ ციცავაძე, ნიკ. ჩაგოვძე, ივანე

წულოვნი და შალვა შარაშიძე. ამათ გარდა ორი ექსტერნი იყო, რომელთაც ვათავების მოწყობა მი- იღეს: მიხ. წერეთელი და კოსტ. ვაჭარაძეო.

რაოდენ ტფილისის გუბერნიის ყველა მარტში საცავკო და საქარ- ხნო დაწესებულებათა 27/100 ვადა- სახადის გადაუხდელობამ შესაზნეველ იმატა და რადგან გარდაუხდელო ფული მძიმე ტვირთად შეიძლება დააწვეს გადახდელოთ, ამის გამო ტფილისის სახაზინო პალატის მძა- რებულმა სხოვა ტფილისის გუბერნა- ტორს, განკარგულება მოახდინეთ, რომ სახაზინო აღმინისტრაციამ რაც შეიძლება უფრო მარჯვე ზომები მიიღოს საცავკო-სამარეწველო ვარ- დისხადის ასაქრფუდაო.

ვაჭრობისა და მინუფაქტურის ტფილისის კომიტეტმა წარუდგინა ფინანსთა სამინისტროს დასამტკიცე- ბლოდ ტფილისის მომავალ საეკონომ- ცო სასწავლებლის სამარტუნველო საბჭოს ამის წინად ამორჩეულ წევრ- თა სია.

კავკასიის საფილოქატერო კო- მიტეტმა წელს ვენაების გამოსკე- ლულად კახეთსა და ტფილისის გუბე- რონის დასავლეთ ნაწილში გადასდო 8,000 მან. და სხვა ხარჯებისთ- ვის—10,000 მან. სულ 18,000 მან.

კავკასიის საფილოქატერო კო- მიტეტმა დაადგინა: მიერდოს კომი- ტეტის ექსპლტატესა და მათ მოა- დელთა დასეთად გამოწერილ ვენების და ხეილის საწამლავ მასალის ხმა- რების ზედამხედველობა და ცერეფიე მოწყობის რეკებისა ხსენებულ მასა- ლის უზებოვლ შეშობიანის უფლებების შესახებ.

ენეველ-თონეთის გზის შესა- კეთებლად ტფილისის გუბერნიის აღ- მინისტრაციის საჭიროდ უტვინა 56,101 მანეთის გადადება.

წელს განსაცდელისაგან და მხსელი სახოვადლება შეუდგა საა- ნაის გამართვის ტუკიის მარჯვენა ნაბარტედა, ეგრის ხიდის ზემოდ, ტრეხეულ. სამანაო, როგორც იმისი, მზად იქნება ივილის დამდგამელ.

ტფილისელ ჯაბიგირებს ამ ე- მად მკვიდლად დუბუნდითი ავლა-

ბარში. მათ მიზანში ამოულით გან- საკუთრებით იმ გლეთა ჯაბიგირე, რომელნიც სოფლებიდან ჩამოდან, სკამბო რომელივე გამოუტყელო გლეთი უტივერში ვაჭრობის, ის მამინვე ჯაბიგირების მსხვერპლი შეიქმ- ნება. მაგალ, 14 ივინის ერთსახე- სოფელს 15 წლის აგვის. ა. კო- ვაშვილს ჯაბიგირებში ამოაკლავს ჯი- ბიდან ხელსახორკში შერკული 3 მან. და 25 კაპ.; საზარლოს თივა გავყენდნა და ეს ფული ისე ავიღო.

ახ. მიმ. პეტერბურგიდან აუწყებენ, რომ თაქ. პ. ბებუთოსე მოლაპარაკება განუახლებია პეტერ- ბურგის ბანკებთან ბაქოს ნავთის-სა- წარმოებლად საქციო სახოვადლოე- ბის შედგენის შესახებ.

რედაქციამ მიიღო აჭაგის »თო- ურა კრებულა« № 5. მისანასა ამ ნომრისა: მარგევა განყოფილება; 1, ვასტანე გარგალან, —ჯგაქა აჭაგის; 2, კვადახხეთი, —(ზღაპრული მოთხ- სნისა) მისაე; 3, კრეტეფული წინა- დევა, ზელაქანი ლიტერატურა, —გ. წ.-სა; 4, ქართული ძეგლი თქუფლება, თრთინა, —თარგმ. გნ. აღ. მუქაიო- ვის მიერ; 5, საქართველოს დედა ქა- ლაქი ტფილისი (გარგ.), —მ. ჟანა- შვილის; 6, გორტკაცად აღესანი (დასას.) —სოამიკა; 7, აჭაგელა- ვიერი ფურცლები, —ენიმე მქსისას, მე- რგე განყოფილება; 1, ქართველი გ- თოლიერი არტანის და ხსელის ხეა- ზამი —უ. ჯ.-სა; 2, მასაქლა ქრის- ტიანობის დევქას და ასაქმის გარ- ნელებას ისტორიას დასვე, საქართვე- ლთა, —მისაე; 3, ესნას (არაგ), —ნაწერ. »ქართველი ოსქომა« ს. მიერ; 4, მუთხე მტყება, ებნ. ზღაპარი, —ნაწერ. ია.—ნას მიერ.

დაბაბ სოუელი

(მოწერილი ამავე) სო. შ. აპხი, (გორის ბაზია). მო- შავებულებოს ცის მიზსხანე სტი- ქონმა—სეტყეამ არკ სოუელი ავიე დასტოვა მართას გადასწაველი. რვა ივინის, უსანეთობის მეორე დღეს, მუშადღევის ოთხს სათხედ, უტვბ მოულოდნელად, წამადღევა ერთი თეთრი ლეუბელი, დამადვა თავზედ აქვის მიდანოს და უწვიმ-უნაპოდ

წამოაყარა ქათმის კვერცხის ოდენა სეტყეამ და მთელი ერთი სათი აღარ გააღულია. სეტყეას ზედ მოკვია სა- მთელი ქარიშხალი. ისე გადბუნტეა თეთრი და სოფელ-მონღორი, რომ იტ- ყოილი, იანერის თოვლიაო. მეორე დღეს აღ სათამაშის იღო სეტყეა, სუნე მოვლად განადაღურა ვენებზე, სახად-სათესი და სათიეები. კაცს ეკონება ზამთარია და არა ზაფხუ- ლი. ზარისაგან იმითი განირჩევა, რომ მამინ ვაჭრებს ზეფილდან რქები უჩანს და ესთა მარტო შავები-ო სლენან (ვაზის ძირები) და ისიც ისე დამტყეული და გაყვავებული, რომ კაცი ოკოა უყურებს, სირა- ლულის ცრემლი იდგება თვალზედ. თუ რამე წვრილ ფხვობას მოასწ- რო გარედ, სულ მიილად დააწოკა და იქვე დევლიტა: გოქი, ქთამი, ნინეთისა და ვენებების განადგურება. ისე დანდად გამოურ-სახლები, რომ შიგ ღარი შეხელება აღმინას. აზ- ნაურის აღ. ხმალაბს აღზიად აშენე- ბულს სახლს აპყარა ყავარი, დაამ- ტერია და გადმოყარა ძირს. კარეს ერთი შუშა არ შერჩინა არკ კარეს და არკ ფანჯრებს დაუმხვერელო- დამტყეველი. ხეჭქუ და ქარი სტილის საშინელის ძალით და ღრი- ვითი განილით აწვებოდა შუშზე ჩა- ტერულ ფანჯრის ანჯამებს, რომ თითო ანჯამებს ორ-სამი კაცი ძლიეს იმეგარებდა.

სეტყეამ წახდინა ძალიან მარტო ავიეს მინღორი და იმის მახლოვლად მდებარე სოფლები: დლი-ახო, ხე- ძინელი, კანიონ-კარი და ჯვარჯი. წახდინა აგრეფე მეჭარებულე რილი- ლეთი-აღმოსავლეთით, ხოლო ისე- კი არა, როგორც ავიე. მეჭარებუ- ველებს ნახევარი მოსავლი მინც მო- უევათ, ხოლო ავიელებს კი სრულიად არაფერი. როგორც გლეთები თიანთ პატარა ვენებებს, ისე ხმალაბთა და დასკლანე უმეჭლებულს ზეპის ხმალიე უპირობენ საოის გამიყრას. სამწუ- ხარო და სავალალო ის არის ავიე-

ლებისთვის, რომ სანის წლის გან- მაგლობაში აღარ გამოადღებთ ვენა- ხები. მარტო ერთის ოჯახის ოლ- ხანს აღამებება. გლეთ-აკობის უზე- დურება ხომ ყოვლად წარამოდებულ- ლია. მთელი სოფელს შეკვზულ და- ყრა საჭმელი არ მოუყა. არად ერთ- საცალიაში და არ იციან რა- ჰქნან, საიდგან რა მოუტვირონ წა- ხდარს საქმეს!

არ იქნებოდა ურიგოა, რომ ამ ყოვლად დანებებულთა და ათა- ნარად გათილელ-განადგურებულს ხალხის მღამეობისათვის მიეტყა ყურადღება იცოც ჯერ არს. ჩვენს გლეთ კაცობას ჯერ ისდელ უკერძაა ხოლომე »ფოსტის« ფუ- ლის გარდაზდა, რადგანაც მისი წლი- ლი საზრა ათას ნაიარად ნაწილდე- ბა, და ესთა ხომ არავითარი ოლოჯი არ ექნება იმის გადებისთვის. თუ ამ მხრივ არ აღდროვს, შუდავით არ მისცეს, ვიღარე წელიწადი გამაგრებო- დეს, მაშინ ცოცხლე დასამარები გადებთან აქაურები.

იქ დასწრე

ს. ნომერი, (ტფილისის მარტ). ამ სოფელს სკოლის მასწავლებლად აქა სახლგანად ქაქა სოფლი მამარტ. ამ ქაქამ, ამის გარდა, რომ ერთგულად ასწულებდა თავისს მოაქლეუას სსს. წაქელებდ, შედგინას მგალობელთა გუნდა, რომელიც შეუკანად გაგლე- ნად აკვლესამა მსოფის წარესი საყა- დობალებს, რამაც მადან მიაზიად სს- ლსა და ბუკის შეუკარა გბბლებსო- ბი მსარგავა. 16 მანას მასწავლე- ბუქამ სოფლი მამარტე სოფლამა გ. მანათ სადტეტეტურეო დედა, რომე შედგენ დაქარქე ადგეობარე სოფ- ლის ხელსის გარდა, სოფელ მარტე- ფის სამინისტრო და სამარგელო სკო- ლების მასწავლებლებს. მასწავლებ- სის გლობებებს და სსს ავკანეს ეთი- სულობანენ. რუსულად იგლობეს აღმე- რთო, მჭარედაქ შეუქსა და აღადეა შეუქსება; ქართულად იგლობეს გემ- შადელა. ა. ჭავჭავაძისა, ჰუშარ მისაგადეა. შესისთაქას, და შამაქა და- კაქამ. შედგენ ქართველ წაიკათეს; რამდენამე ლექსა და არაქა ქართველ და რუსის მჭარებათ. ამის მჭარებ მასწავლებლებს აუხსნას ხსლას სოფლის სკოლის სახელმძღვანელებს და ის მსაქე-

ბაძილოდგას. ჩვეი ენული უეოთღ- ბა მათ გულს და ვგობობთ, რომ ჩვენ თთლის ჩვენის არსებია შეკე- ვიობებლბი ვართ იმითათხებ; რომ ჩვენ მიალოდა უბრალო მუშები ვართ ამ დიადის საქმის საკეთელად, რომე- ლი ჩვენს წინაპრებს დაუწყებია.

მოგობებათა და ტრადიციების ერთ-ფეოლობა სამომზლოს შვილთ კითხიარობს უხლოდგებას. უკავი- ლისა, ერთმანერთის სიყვარული შე- ლიერებს. ჰგ-ძირებს, რომ იმთა წარსულშიაიკ ერთად უტკოვრიია, უბაროლსით და უტახჯხაიათ. დიდუ- მორე მხადგება ათა მარტო ცოცხალ- ცოცხლიანებას, არამედ გარდაცვლილ წინაპრებისაგებას.

სკლავს რომაელებს ბატონობა, ბა- რბაოსების შემოთვეა, შინაღმინის მსპერი, ფედაღობისი, სამპაილისი მასათ ბობილად, თეფორმაცისი კრი- ზისი, მონარქიული ცენტრალობა, წარმომადგენლობითი მართვლობა და დემოკრატიის განვითარება. უტქ- ველოთ, ეს ძაგებება საქმიოდ ზოგა- დის ხასითისა; ძაგამ იმ შემთხვე- ვაშიაც, როცა ორი ერთ ერთმანე- რითან თოლის საუკუნეობების განმა- დებობაში მტკიცედ შეკავშირებულს ყოფილა, ბოლის მიხეც მათ შორის ეთავგაობას, თანხმობას არ განმორცე- ლებულა, რადგან თთი ხალხის გულს ასეთი ერთ-ფეოლობა, თანხმობა არს მოუტულებია. ასეთს მავალითს წარ- მოგვიდგებს მე XII საუკუნედგან ინ- გლისის ძირე რომანიოეული ინ- ტანდია, რომელიც მტრულად უყუ- რებდა თავისს მიაჯვრელებს და დლე- საც ასე უყურებს, თუქ ახლა მის- ინგლისი აღარ მსაგრაფს. გაიდა ამის- სა, მტერი ახლად დამორჩილებული მხარეები, როგორც ფლანდრია, ელ-

ზას-ლორენი, ნიცა და სავოია, სწრა- ვულ შეურიდენენ და შეურიდენენ დამორჩილებულს, აგრეთვე ამ ბო- ლის დროს ზოგერთს ახალმეწებენ ხალხები აუჯანყდენ მტრობო- ლისად გასწვიერებს კავშირი საერთ- თა წარსულთან და ცალკე არსებო- ბა დაიწყებს. ასეთ ხალხებს ისტო- რია აღარა აქვთ, რადგან ისინი უარ- კეთებენ წინაპრების ისტორიას.

მოვიხსენოთ ახლა ისეთი თეორე- იებიც; რომლებიც სამშობლოს არ- სებობის საფუძელად პოლიტიკურ ვითარებებს სილიან. ამ თეორეებში მხოლოდ იმ აზრს ვპოვებთ, რომ მარ- თოვა გამეობების ცენტრალობა არის უმთავრესი პირობა სამშობლოს შესაღებებში. მართალია ვერობის საბუნდოვანებში სამშობლოს შედ- გენა კონცენტრაციის ნაყოფი იყო. განსაკუთრებით საფრანგეთში ცენტ- რალიზაცია, მონარქიული იყო ის, თუ რეგულირებელი იყო, მუდამ ეროვ- ლული იდენტთან იყო შეკავშირებუ- ლი. მაგამა ყველგან მიიწი სანშო-

ბლო ცენტრალიზაციით არ დადგე- ნილა. საყბიოისი ვევისებით შევი- ცარი და ამერიკის მეერთებულ- ეტრეტო, სიდე კაცობებსა და მტ- რებს ფართო და თითქმის დამოუკი- დებელი უფლებანი აქვთ. გერმანი- მისკ თუქცა ერთი იმპერია მამაყ- და, ფედეკალური ფორმა იონცარ- სებობის. იტალიაც წინად გერმანი- სავით დანაწილებული იყო. მისთვის თითქმის ყუფო ფედეკალური ფო- რმა უნდა უფრო ეფედეკალი რე- დე სასარგებლო. იტალიამ მიიწი ცენტრალობა იმითა და დიდე სასაქმეოდე ვაჭარა. მერმისი დავე- ნახებებს, თუ ასეთი ფორმა უყო- ვაბისადდგი და შეფერებული იტა- ლიისთვის.

უხად თთქვას კხონ-მდებოლასი კე- ხტოლოზბაიის შესახადც.

ზოგიერთი მწერლები ურევენ სი- დებლობს და თავისუფლებას ერთბა- ნერთ მი. დესპოტიკურს სახელწიფო- მი სამშობლო არ არსებობსო, ამ- ბობს და ბრერია. ასეთი მოძღვრება უფრო ამერიკა- ში ვავრცელდა. ეს ადვილი ვახსე- მებია, რადგან ამერიკის ერმა ყვე- ლანხედ უფრო თავისუფალი უყ- წამობილება განხვითარა. ამიტომაც იქ თავისუფლება მი ხმედდენეს სან- შობლოს არსებობის პირობას. მაგ- რამ ასეთი აზრი მეტად ვადაქმნე- ბულია. ჩვენ ვეთახხებით ენკო- კლიკელებს, რომელნიც სრულ- სკოლა; სანშობლო არა აქვთ იმთა; რომლებიც აღმოსავლეთის მებო- ვალობის ქვეშ სტოგობობენ, საღელ- არ იციან სხვა კანონები ერის გა- დამრტობის გარდა, არ იციან მართ- ველობის სხვა დღედა-ზხრია, თუ არ მიაშობს, საღელ ქანება და აღმინის- სიციცხლე მუდამ განსაცდელ შიიო.

რუკასზე და მოაქანავენ კამაროს გოფურულთან.

დაპყრობა

კაცს სოფელი არ დაინდობს: ადამს აქით ავრე ქიაჯა.

როსტომიანი

რასათვის სდევნიტ ქანსა? ვერ მიეწევითა.

ალექსანდრე მაკლიონელი

ორისა მართეს ქმარსებელი სარი

ბარტყებს ვერ დაქრდის: შვილი და-ვირობიან და გაჯალაღებინა; გ სხედ: არის კვრის მსახური გაცი ვერ აღ-შენჯებას და ვერ გაისრებს.

ლასურბიძე

მურანა-ბაზმიანიღან

(ამოკრებილი ამბები)

როგორც ვუწყოთ, ცხენის დიდი ანუ მარულა ვეროპაში ძალიან არის გავრცელებული. დილის კლასიკურ ქვეყანად იწოდეს ის იფელესი. საეფელესო დილის ცხენი იქ ათათა-ისა და იქეთ-ათის თუნდაც ფაოსს. შარშან კარგის გვიხსნის ცხენების მომწეებელმა რუსეთის საზოგადოებამ ერთ დღის ცხენში 200,000 მანეთი მისცა. ეს ცხენი ინგლისში იქნა შექმნილი. დიდა ახალი ხელობა-ცუი დაბადა—გოგინა, ყოველი ასაკია, რომელიც დილის დროს ცენენ დაბეჭდებს. მეფრი ყოველ სახელ-განბნებელი, დიდ ჯამაგის იღებს და დიდ კაცურად სცხობრასს. ამას წინაღუ ღონდობულ დილის მოყვარეთა შორის ერთი ალაპოქით ასტუდა, ოდესაც გავიგეს, რომ გამოჩენილი ოცევი ჯიშის ხესტერმანი გარშეული მილიონებმა გ. ი. ბლომმა დაიქარა თა-ვისთან რუსეთში უნდა წამოიყვანოს. ეს ხესტერმანი ოდესაც ჰერსტოფ ნორდფორკთან მსახურებდა. ბლომმა და ხესტერმანმა ამას წინაღუ შეტყობ პირიბა ერთ ღონდობელ ნორდფორკსთან. პირიბა შედგინა: ხესტერმანს ჯამაგირი ექმნება წელიწადში 20,000 ფრანკი ანუ 8,000 მანეთი. ამის გარდა დილის დროს დღეში 5 მანეთიც მეტ უნდა მიიღოს. თუ იმ ცხენმა ვაიპარ-ჯება, რომელსაც ხესტერმანი ვაჰქენდა, 55 მანეთიც კიდევ სხვა მიეცემა. ინგლისიდან რუსეთში ყოველი რკინის გზის პირველის კლასით უნდა იმოგზავროს ხანჯი, რასაკვირვებია, ბლომმა იქნებდა, ამ პირიბე-ლიდგანა სინა, რომ კარგი ყოველ დღეს მეტ ჯამაგის იღებს, რომელიც გვიანშია მიხსნილი. ხესტერმანის მასწავლებელმა გა-მეცხეებულმა არჩერა ანუ როგორც უკან-დნარ, აუოყვითა მეფემ სიკვდილის შემ-დგმ დასტავა 1,500,000 ფრანკი ფულად და 200,000 მანეთის მეორეხის ნიჭებია.

ხალხური ღმერთები

(გაგონილი და ჩაწერილი ს. ბახალეთში და ა. მოლოდინაშვილის მიერ)

თუშები ოშში წაიდნენ, ერთ-ერთ ითარეს ხელითა, შეხებდენ და მორბიოდა და ვერ მიქაი ფერხითა; თვერი დაქრა ლეკებსა, კალითა ამიგსო ხელითა. ერთი ჩემს ძმისა უფსურა: წყალს მოუტანდეთ ჯერითა! ნეტავი, ვიყუვ მიქაი, შელი გქნა მამი ჩემისა, თუ ვინმე დაგატყვევებდა, გიხსნიდი მამის სენითა. გიხსნიდი, გამოგიხსნიდი საყურ-ბეჭედით ჩემითა, ნეტავი შენ ხელში მომიკლა, დამარბა შენის ცრემლითა. დაიჯღებო, ძმაო მიქაი, ლეკს გამოგიტყვევებ ვინთა; მიქაი, ვინც გაგაჯაგრებს, სულ ამოვიყვებ წყველითა...

მიქაი ქალს ეუბნება: —დიო, ნუ წახვალ წყენითა, თუ ხალხე ვნახავ ლეკებსა, სულ ამოვიყვებუტა ცუებითა; ხმალსაცუი აღარ ვიხმარებ, გავითიბე ჩემის ცდლითა... იდგი ქალი წამოვიდა სიცილითა და მტერიბა.

ახალი წიგნები

რედაქციამ მიიღო ს. მერკვლიძის მიერ გამოცემული წიგნები: „სული-კო და სხვა რჩეული სასიმილო რე-ქსები აკაკისა“. წიგნებში მოთავსე-ბულია სულ 21 ლექსი აკაკი წერე-თლისა. წიგნები პატარა ზომისა და ღირს ორი შუარი.

დეკემბერი

(რუსეთის დეკემბრა სავეტროსადან) 16 იანვარი

პეპერბურბი. 16 იანვარს ხელმწი-ფა იმპერატრიცა მარიამ თეოდორე-ასული უფვეტროსის ყრმობის გარ-ჩინოდან ახალ პეტერ-გოფში გადა-ვიდა საცხოვრებლად.

პარიში. რუსეთის ახალშენი, სა-ფრანგეთის უმაღლესი საზოგადოება და ჟურნალ-გაზეთები მზარდობს ახლადგენ ხელმწიფა იმპერატრიცის აღმქანდრა თეოდორე ასულის მშე-იღობით მორჩენის გამო.

პარიში. დღეს, დილით, ხმლე-ბით ერთმანეთთან დღეული გავიდნენ მილვუ და ბერტო. უკანასკნელი დაიჭრა ლოყაში. მოწინააღმდეგეებმა ხელი ჩამოართვეს ერთმანეთს იქ, საცა დღეული ჰქონდათ.

სარაზმსა. უფესობა განახლდა. კონსტიტუციის მოედანზე ჯარი იმუ-ლებული იყო თოვლის დემონა ხალ-ხისთვის. ერთი მოკლედი იქნა, ორი დაქირავდა. 10 კაცი დაიჭრეს.

რანი. აი სია სამხედრო სასაპარ-თლის წვერთა: ინჟინერ-პოლკოვნი-კი ყუა—აიგემბროდამარე; არტილერი-ის მაიორები: ბრონვირი, ბრეიანი, პროფილე, მელი, კაპიტენები—პარ-ფე და ბოვე—ბერგები.

17 იანვარი

პეპერბურბი. ხელმწიფე იმპერა-ტრიცამ ოლქანდრა თეოდორეს ასულმა წარსული დღე-ღამე კარგად გაატარა; ძილი მშვიდობიანი იქცა, მზეცა წისკრივად უტყობს. ახლად შო-ბილიც გან-მითვალდა არის.

რანში. ქანი ლიხვი დრეიფუსი მოვიდა ჰქ დღეს გადამოს.

სარაზმსა. გომარმა მალმა შემდ-გი განცხადება გამოაკვეთა; არდგან ლონდონის გაზეთის „Daily Mail“-ის ბერლინელი კორესპონდენტი განკარ-გობს იმის დამტკიცებას, რომ ვითომ ჰერტოცს განზრახვა აქვს ტახტი უარ-კლიად უარ-ვეყა სხენითა.

პეპერბურბი. რადგან ბულგარეთთა ვა-კრობა ჩინეთში თან და თან ძლიე-რდება, ჩინეთის მთავრობამ გარდას-წყვიტა ბულგარელში მისისა დაა-წყობა.

წერილი რედაქციის მიმართ.

მადლობას ვუცხადებ ქ. ბათუმის რკინის გზის სადგომის კანტორის მოხელე ივანე გეგინიძეს, რომელმაც ამ წლის იანვრის პირველიდან გამოუწერა ჩემდამო რწმუნე-ბულ სასწავლებელ მასწავლებლებისთვის რუსული ეფრანული „ნივა“, და ქუთაისის ეკლესიის მღვდელს ნეტარი ყუბანეი შვილს, რომელმაც გამოიგვიგზავნა მოსწავლეების წიგნი-საკუთრისთვის გვეტი ცალი „სახელმ-დგენელი სადრმოი სჯულის სასწავლებლად“

და ბუთი ცალი წიგნები „ცხოვრება და მო-ღვაწეობა დავით გარეჯელისა“, მის მიერ შედგენილი.

ბანსკალეხანი

დაბეჭდა და ეიადება

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების წიგნის მალა-ზიაში

თხზულებანი ა. ს. კუპინისა ფასი 50 კაპ.

ქ. ქუთაისში ახლად გაიხსნა

ღვინის საწყობი

ი. გოციელიწის შვილებისა ფასი 50 კაპ.

Table with 2 columns: ღვინო (Wine) and ფასი (Price). Rows include 10 ღვინო სვირისა (15 ჯ. 2 30), 9 (18 ჯ. 2 80), 8 (20 ჯ. 3 -).

გამოვიდა გასაცხილად ბროზოთრა რუსულს ენაზედ:

НОВАЯ ПОСТАНОВКА ПЕДАГОГИЧЕСКАГО ДѢЛА ВЪ УЧЕБНЫХЪ ЗАВЕДЕНИЯХЪ

თხ. ი. პ. როსტომაშვილისა, ფასი 20 კაპ.

წიგნის მალაზიგის დათმობით 30% თუ დაიბეჭდენ არა ნაკლებ 5 მანეთისა, და გაგზავნათაც ჩვენ გავუგზავნიტ. ადრ-მისი: ტვილისი, ივანე პაე-ღეს მე როსტომაშვილს.

1899

„მოღამბე“

თიხურის უჩრდილი

(წელიწადი მეექვსე) გამომცემი იმედიანი

შოლოდ ეფრანდის გრეჯელს ბროგანამის სასესიით შესასრულებლად მამ-დანარე წელს რეაქცია ეტდეს, სკვითა შორს, მეკანსელებს მასწავლის მამო-სილვახა მანაუის ცხოვრებასა და უცხოეთისა, აგრევე კიტიტა და ბამ-ლაიგარაფთა. ამ განყოფილებათათვის მასალა შეკრება და სტატეების წარ-თავსნა ახლად შედგებულმა სარეაქცია კომისიამ. ჟურნალში დაბეჭდებმა ახალი ორგანიზაციის მოთხოვნისა და დამატებული თხზულებანი ჩვენის ცნობილი მწერლებისა.

უკვე დაწერიუ ბეჭდვა სოფ. შგალობაში გაიდას დიდის მოთარბობისა ჩვენის ცხოვრებიდან.

შანს შინაღმისა ბაზზანენით:

რუსეთის და კავკასიის ქალაქებში 1 წლით 6 თვით 3 თვით. სახლგარ გარედ 10 მან. 6 მან. 4 მან. 13 მან. 7 მან. 5 მან.

ვისაც წლიური ფასის ერთად შემოტანა ენებება, შეუძლიან შემო-იტანოს: 1 იანვარამდე—4 მან., 1 აპრილამდე—3 მან. და 1 სექტემბრამდე—3 მან.

სტელის-მოწვევის მიიღებს ტვილისში, ეფრანდ ღმობამისა რე-დაქციაში, რომელიც იმყოფება ლიონის-მელიტივისის ქუჩაზე № 13.

წიგნის მალაზიგის, რომელიც იკისრებენ ეფრანდ „მოამბე“-ზე ხე-ლის მოწვევის მიიღებს, შეუძლიან იღონ მთელის წლის შემოსატანიდან კამისისა და ფულის გამოგზავნისთვის ახა შგარე, ხოლო თუ ფულს ნა-წილი-ნაწილ შემოიტანენ, არაფერი დაელობასთ.

შეხებნა: 1) ეფრანდის თვის დროზე ოდენისათვის რედაქცია პასხს აგებს მხო-ლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ფული გამოგზავნილ და შემოტანილ იქნება რედაქციის კანტორში. 2) ქალაქ გარეშე სტელის-მოწვევის ფულის მიღების კვიტაცია გაგზავნებამა მხოლოდ იმით, ვინც ეფრანდის ფასთან ერთად წარმოადგენს 7 კაპ. ფულს მარჯა უფულ კვიტაციით.

ქალაქ გარეთ მცხოვრებთათვის აღდგის: Tiflis, Редакция „Моамбе“. რედაქციამ მოსახერხებლად სცნო სოფლის მღვდლებს, სოფლის მას-წავლებლებს, ხელოსნებს და მოსწავლეებს ეფრანდი დათმობის რე მსკობად წყაღებას. ვისაც 8 მანეთის ერთად შემოტანა ენებება, შეუძლიან პირ-ველში ოთხი მანეთი შემოიტანოს და ორ-ორი მანეთიც მოტანოს (20—5—16)